

Asia: O 29/2025 vp Luonnonlaidunten hoidon haasteet ja luonnon monimuotoisuus

Ympäristövaliokunta torstai 15.05.2025 klo 10.00

Eeva-Liisa Korpela
Suojeluasiantuntija
WWF Suomi

Perinnebiotoopit – uhanalaisimmat luontotyyppimme

Kaikki perinneympäristöjen luontotyypit ovat uhanalaisia, valtaosa äärimmäisen uhanalaisia. Ne voivat säilyä vain jatkuvalla hoidolla ja tärkein hoitomuoto on luonnonlaidunnus.

Lajiston historia pitkä, ”mammuttiaroilta pihaniityille”

Paljon uhanalaisia ja silmälläpidettäviä lajeja

Silmälläpidettäviä (eli lähes uhanalaisia) perinneympäristölajeja kasveista esimerkiksi ketoneilikka ja päiväperhosista ketokultasiipi

© Jouko Rikkinen/ Laji.fi

© J. Tyllinen / Laji.fi

Myös monet muut perinneympäristölajit taantuneet

Esimerkiksi mesimarja ja ahomansikka

Tämän lajiston säilyttämisessä luonnonlaitumilla on tärkeä osa = peltomaan ulkopuolisia laitumia, jotka eivät vielä täytä perinnebiotoopin kriteereitä

Niittohoito ei korvaa laidunnusta

Kustannustehokas hoitomuoto

Eläinten lanta ja maaperän rikkoutuminen tuottavat sopivia elinoloja monille lajeille

Hyönteisravinnon perässä tulevat linnut, kuten haara- ja räystäspääsky, jotka uhanalaistuneet

Laidunnushoito vaikeuksissa Suomessa

Etenkin saariston laidunmaat sekä puustoiset perinnebiotoopit ja luonnonlaitumet. Hakamailla ja metsälaitumilla paljon raivausvelkaa.

Varvikkoiset ja kallioiset alueet ovat perinnebiotooppien ominaispiirteitä

Perinneympäristöt ja luonnonlaitumet hoitoon – ekologisesti ja taloudellisesti järkevinä kokonaisuuksina

Hoidettu pinta-ala kääntynyt jälleen laskuun, ei nousuun.

Helmi-ohjelman tavoite 52 000 ha pidettävä voimassa ja rahoitus sen mukaan, ratkaisu pikaisesti.

Laidunyrittäjiä ja eläimiä ei ole varaa menettää enää lisää.

Ennallistamisen toimeenpano koskettaa myös perinneympäristöjä.

Luonnonlaidunlihan sertifiointi alkamassa Suomessa

Yksi tila (Kosken kartano) sertifioinut, muutama harkitsee

Ruotsissa kuluttajien saatavilla COOP-kauppaketjussa

Luontokadon pysäyttäminen ja tilanteen kääntäminen parempaa kohti ei onnistu Suomessa ilman pikaista huomiota perinnebiotooppeihin ja luonnonlaitumiin.